

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gonciar Aurel în numele inculpatului Șoitu Ghenadie prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Șoitu Ghenadie XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.06.2018 – 14.02.2019 (prima instanță);
2. 15.03.2019 – 07.05.2019 (instanța de apel);
3. 06.12.2019 – 04.03.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 14 februarie 2019, procesul penal de învinuirea lui Șoitu Ghenadie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, s-a încetat pe motiv că fapta inculpatului constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional.

În baza art. 354 Cod contravențional lui Șoitu Ghenadie i s-a aplicat o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalent a 1500 lei.

S-a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare ca neîntemeiată.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, de către organul de urmărire penală, Șoitu Ghenadie este învinuit de faptul că la 01 mai 2018, în intervalul de timp cuprins între orele 19.00-19.30, fiind vizibil în stare de ebrietate și aflându-se în apropierea fermei de porcine, situată la marginea XXX, ce aparține lui Covalenco Serghei în urma unui conflict cu Covalenco Tatiana și fiul acesteia Covalenco Ion, a îndreptat în direcția acestora un obiect asemănător cu o armă de foc, de model necunoscut organului de urmărire penală, cu care i-a amenințat că-i omoară, astfel, Covalenco Tatiana și Covalenco Ion, au perceput amenințarea ca fiind reală.

Astfel, de către organul de urmărire penală au fost calificate acțiunile lui Șoitu

Ghenadie în baza art. 155 Cod penal „amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale au a sănătății, adică amenințarea cu omor dacă există pericolul realizării acestei amenințări”.

2. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, aceasta a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procurorul în Procuratura r-l Rezina, Devderea Ludmila, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Șoitu Ghenadie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

Invocând faptul că:

- la examinarea cauzei nu s-au apreciat corect declarațiile părților vătămate Covalenco Tatiana, Covalenco Ion, a martorilor Covalenco Dumitru, Covalenco Serghei; declarațiile acestora nu trezesc careva dubii asupra veridicității lor;

- neîntemeiat instanța de fond a indicat că nu au fost prezentate probe ce ar confirma vinovăția inculpatului, or acestea se confirmă prin declarațiile martorilor și a părților vătămate;

- versiunea inculpatului pusă la baza sentinței nu reprezintă alt ceva decât o metodă de apăsare în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

2.2. Avocatul Gonciar Aurel în numele inculpatului Șoitu Ghenadie, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu emiterea unei decizii de achitare a inculpatului.

Invocând faptul că:

- din învinuirea înaintată inculpatului nu este indicat că inculpatul ar fi numit pe cineva cu cuvinte necenzurate, inculpatul nu a negat că a avut un conflict cu partea vătămată discuții pe tonuri ridicate iar concluziile instanței de fond se bazează doar pe declarațiile părților vătămate și a martorilor;

- nu este clar cum a fost stabilit locul în care a avut loc conflictul, or locul indicat în rechizitoriu nu poate fi considerat loc public, nu poate fi vorba nici de acostare jignitoare a lui Covalenco Tatiana deoarece s-a probat că conflictul a avut loc spontan;

- la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma vinovăția lui Șoitu Ghenadie în cele incriminate, la baza sentinței fiind puse probe ce nu confirmă vinovăția acestuia.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, s-a respins ca nefondat apelul declarat de către avocat, s-a admis apelul procurorului, Șoitu Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

3.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat că, Șoitu Ghenadie este învinuit de faptul că la 01 mai 2018, în intervalul de timp cuprins între orele 19.00-19.30, fiind vizibil în stare de ebrietate și aflându-se în apropierea fermei de porcine,

situată la marginea XXX, ce aparține lui Covalenco Serghei în urma unui conflict cu Covalenco Tatiana și fiul acesteia Covalenco Ion, a îndreptat în direcția acestora un obiect asemănător cu o armă de foc, de model necunoscut organului de urmărire penală, cu care i-a amenințat că-i omoară, astfel, Covalenco Tatiana și Covalenco Ion, au perceput amenințarea ca fiind reală.

Instanța de apel a conchis că prin acțiunile sale inculpatul Șoitu Ghenadie a comis infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal „*amenințarea cu omor dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări*”.

Instanța de apel a considerat că prima instanță la pronunțarea sentinței eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală, ajungând greșit la concluzia precum că acțiunile lui Șoitu Ghenadie întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, sancționându-l la 30 unități convenționale.

Astfel reieșind din întregul sistem de probe cercetate de către instanța de apel, aceasta a concluzionat că vina lui Șoitu Ghenadie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penală fost dovedită incontestabil.

Instanța de apel a menționat faptul că instanța de fond a pus la baza adoptării sentinței declarațiile inculpatului Șoitu Ghenadie precum și a martorilor Condrașov Alexei, Șoitu Ivan, Patric Anton, instanța de fond nu a pus la îndoială și nu a apreciat critic declarațiile inculpatului care este cointeresat de adoptarea unei hotărâri în favoarea sa, cu toate că versiunea inculpatului a fost combătută prin declarațiile părților vătămate și a martorului Covalenco Dumitru care au afirmat că anume inculpatul Șoitu Ghenadie a scos pistolul și l-a îndreptat spre fratele său.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Șoitu Ghenadie a atentat la libertatea psihică a lui Covalenco Tatiana și Covalenco Ion în scopul înfrângerii voinței victimelor legată de convingerea acestuia să hotărască așa cum își dorește Șoitu Ghenadie.

Instanța de apel a considerat nefondată concluzia instanței de fond precum că, acuzarea adusă inculpatului Șoitu Ghenadie pe art. 155 Cod penal este una neîntemeiată și nefondată, bazată doar pe presupuneri și că în acțiunile acestuia lipsesc elementele acestei infracțiuni și anume existența pericolului realizării amenințării, dar întrunește elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, deoarece argumentul dat este în deplină contradicție cu materialele cauzei și anume declarațiile părților vătămate și a martorului Covalenco Dumitru, date sub jurământ, fiind preîntâmpinați de răspunderea penală pe care o poartă în baza art. 312 Cod penal, care urmau a fi puse la baza sentinței și care în coroborare cu alte probe confirmă integral vinovăția inculpatului pe art. 155 Cod penal.

Totodată instanța de apel a apreciat ca nefondată poziția primei instanțe precum că în cadrul urmăririi penale, organul de urmărire penală nu a identificat presupusul obiect, asemănător cu arma, cu care au fost amenințate părțile vătămate și nu a fost prezentat și administrată nici proba care ar confirma că inculpatul Șoitu Ghenadie la 01.05.2018 în momentul adresării amenințărilor cu omor părților vătămate ar fi deținut

un obiect vulnerat care ar pune în pericol viața sau sănătatea părților vătămate, or părțile vătămate au recepționat adecvat, nu deformat mesajul pe care i l-a adresat făptuitorul. Pentru a considera că amenințarea cu omor are un caracter real, este destul ca să-i provoace victimei temere, neliniște, panică, să o determine să nu-și manifeste voința așa cum preconizase până la amenințare, în acest sens instanța de apel a reiterat faptul că potrivit declarațiilor părții vătămate Covalenco Ion, acesta a înțeles că obiectul cu care i-a amenințat Șoitu Ghenadie este o armă, apreciind acest fapt după sunetul de metal care s-a auzit când inculpatul a încărcat-o.

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a pronunțat o sentință neîntemeiată în pofida faptului că în scopul demonstrării vinovăției inculpatului au fost acumulate și cercetate suficiente probe cercetate în modul prevăzut de lege ce confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului, conform calificării stabilite de către acuzatorul de stat, însă prima instanță a dat o altă apreciere, în opinia instanței de apel – greșită.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului Șoitu Ghenadie, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, stabilindu-i o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

4. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar:

4.1. Avocatul Gonciar Aurel în numele inculpatului Șoitu Ghenadie care a indicat temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 9), pct. 12) Cod de procedură penală, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei decizii de achitare a inculpatului. Invocând motive similare celor enumerate la pct. **2.2** al prezentei decizii.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat, invocând faptul că nerecunoașterea vinovăției și dezacordul cu calificarea juridică a acțiunilor făptuitorului, este o modalitate de apărare și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor contestate. Mai invocă acuzatorul că, recurentul de fapt î-și motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probatoriu nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul a indicat ca temeiuri pentru declararea recursului ordinar prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 9), pct. 12) Cod de procedură penală, criticând decizia instanței de apel și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele și temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei contestate (f.d. 197- 209 vol.I) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*”, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin decizia adoptată (f.d. 197- 209 vol.I) s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile declarate, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și în partea contestată de recurent în prezentul recurs, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel, soluție întemeiată pe cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității

și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a fi admisă vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel, fapt ce determină lipsa unor temeuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate

La capitolul incidenței temeiului invocat de recurent și prevăzut de pct. 9) alin. (1) art. 427 Codul de procedură penală, Colegiul penal relevă că, condiția esențială pentru tragerea persoanei la răspundere penală constă în aceea că fapta imputată să fie prevăzută de legea penală ca infracțiune. Totodată, acest motiv de casare poate fi aplicat și în cazul când la momentul săvârșirii fapta a fost prevăzută de lege ca infracțiune, însă la momentul examinării în recurs a încetat a mai fi considerată ca infracțiune, fiind exclusă din codul penal, fiindcă nu se poate dispune condamnarea pentru o faptă neîncriminată de lege și nu poate exista pedeapsă fără infracțiune.

În viziunea Colegiului penal, în prezenta speță temeiul invocat de către recurent nu este incident ca motiv de casare a hotărârilor judecătorești atacate, deoarece fapta imputată inculpatului este prevăzută de legea penală ca infracțiune și anume conform art. 155 Cod penal, ca – „*amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică amenințarea cu omor dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări*”.

Din textul recursului declarat, Colegiul atestă că, de fapt apărarea consideră că acțiunile săvârșite de către inculpat nu puteau fi calificate în baza art. 155 Cod penal. Din considerentele menționate, Colegiul penal întrevede și semnalarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. La prezența acestui temei de casare semnalat, instanța de recurs relevă că, e necesar de a ține cont de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către prima instanță și cea de apel, și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corect, iar dacă fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, rezultă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Prin urmare, instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată.

Așadar, având în vedere argumentele recursului și pretinsa eroare de drept semnalată de recurent, Colegiul, verificând materialele dosarului constată că, la judecarea apelului, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de calificare a acțiunilor inculpatului Șoitu Ghenadie în baza art. 155 Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrat. Probele prezentate, au fost nemijlocit verificate suplimentar în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Șoitu Ghenadie a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal.

Afirmațiile recurentului precum că instanțele de fond incorect au apreciat probele cauzei punându-le la baza hotărârilor pronunțate, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursului, deoarece, ca probe, acestea sunt administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțele inferioare conform legislației în vigoare.

Prin urmare, Colegiul penal susține concluzia privind temeinicia acuzării referitor la prezenta în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate, fapta corect fiind încadrată în prevederile art. 155 Cod penal. Prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă ale acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele, acumulate la faza urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor instanțelor de fond.

Revenind la conținutul recursului declarat, Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiat motivul recurentului precum că, instanțele de fond și-au întemeiat soluția doar în baza declarațiilor părților vătămate, urmând a fi apreciate critic, or, declarațiile părților vătămate Covalenco Tatiana, Covalenco Ion și a martorului Covalenco Dumitru, care sunt probe decisive de acuzare, au fost depuse sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală în conformitate cu prevederile art. art. 312 - 313 Cod penal, coroborează între ele și nu provoacă dubii.

7. În concluzie, instanța de recurs menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate de către recurent, deoarece soluția adoptată de instanța de apel este legală, întemeiată și corect motivată.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Goncear Aurel în numele inculpatului Șoitu Ghenadie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Șoitu Ghenadie XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 aprilie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie